

ACORD

A la vila d'Andorra la Vella, el 9 d'octubre del 2019.

Reunit el Ple del Consell Superior de la Justícia d'Andorra, sota la presidència del Sr. Enric CASADEVALL MEDRANO, i els membres els Srs. Maria Carme TORRES ORPINELL, Claudia ARIAS ALÍS, OLGA ADELLACH COMA i Joan CABEZA GIMENEZ, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- La direcció lletrada dels Srs. ha
presentat escrit en el que sol·licita l'abstenció del Fiscal General per imparcialitat subjectiva. Sustenta que el Fiscal General s'ha d'abstenir de la causa registrada sota el número de rotlle 6000173/2016, nomenada causa BPA, per mantenir una relació de parentiu inferior al quart grau amb una de les parts d'ençà el passat mes de maig del 2019. Fonamenta la seva recusació en què la cunyada del Fiscal General, la Sra. desenvolupa d'ençà el mes de maig del
2019 les funcions de Secretària General del Govern.

II.- Que per informe de data 01-10-2019, el Magnífic Fiscal General, Sr. Alfons ALBERCA SANVICENS considerava que no incorre en els motius d'abstenció al·legats. Tanmateix interessava que es comunicui aquest expedient al Col·legi Oficial d'Advocats als efectes escaients.

FONAMENTS DE DRET

I.- En consonància amb les previsions dels articles 8 del Codi de procediment Penal i 22 de la Llei del Ministeri Fiscal, correspon al Consell Superior de la Justícia resoldre la qüestió d'abstenció del Fiscal General. Tanmateix els mateixos articles disposen que les incompatibilitats i recusacions

relatives al càrrec de fiscal són les contemplades pels Batlles i Magistrats en la Llei qualificada de la Justícia.

II.- Establerta la competència del Consell Superior de la Justícia, resulta necessari recordar les indicacions realitzades al respecte de l'abstenció i recusació per part del Tribunal Constitucional i dels òrgans jurisdiccionals que si bé han estat dictats en relació als òrgans jurisdiccionals, esdevenen d'aplicació al supòsit examinat.

Tal i com ho ha recordat en sengles ocasions el Tribunal Superior d'Andorra d'ençà l'any 2016 en aquest àmbit (TSJC-154/2016 25-05-2016), la imparcialitat judicial és una garantia fonamental de l'Administració de Justícia en un Estat de Dret i condiona la seva pròpia existència ja que sense un Batlle imparcial no hi ha, pròpiament, procés jurisdiccional. Per això, la imparcialitat judicial, a més d'estar reconeguda de forma explícita en l'article 6.1 de la Convenció europea per a la protecció dels drets humans i llibertats fonamentals (CEDH), està implícita en el dret a un procés degut, substanciat per un tribunal imparcial predeterminat per la llei reconegut a l'article 10.1 de la Constitució del Principat d'Andorra, *la jurisprudència del Tribunal europeu de Drets humans (entre molts altres, afer Piersac contra Bèlgica 1-10-1982, afer De Cubber contra Bèlgica 26-10-1984, i afer Hauschildt contra Dinamarca 24-05-1989) i la jurisprudència del Tribunal Constitucional (vegeu STC 4-6-2012) o de la Sala Civil del Tribunal Superior de la Justícia*. *Aquesta imparcialitat s'ha de mantenir tant des de l'esfera subjectiva (absència de relacions amb les parts) com objectiva (que el tribunal no hagi tingut un coneixement anterior del tema objecte del procés). Per possibilitar que el dret a un tribunal imparcial sigui real i efectiu, les parts, els advocats i el Ministeri Fiscal poden recusar si concorre alguna de les causes que enumera l'article 73 de la Llei Qualificada de la Justícia. El criteri o principi general consisteix, quan es formula una recusació, que sigui un tribunal divers al recusat el que examini si es produeix o no en el cas concret la causa de recusació al·legada.*"(Aute 113-2018 TSJP-72/2018 de data 6-11-2018).

El reconeixement d'aquest dret exigeix que es garanteixi a les parts que no hi ha un dubte raonable sobre l'existència de perjudicis o prevencions en l'òrgan judicial. A aquest efectes, es distingeix entre una imparcialitat subjectiva, que garanteix que el Batlle o Magistrat no ha mantingut relacions indegudes amb les parts, i una imparcialitat objectiva, és a dir, referida a l'objecte del procés, per la qual s'assegura que el Batlle o Magistrat integrat en un Tribunal s'acosta al thema decidendi sense haver pres postura en relació amb aquest.

III.- Els signants de l'escrit que es presenta sol·liciten l'abstenció del Fiscal General de la causa nº 6000173/2016. Cal recordar que les causes d'abstencions com les de recusacions constitueixen un *numerus clausus* de manera que la concurrència d'una de les causes que marca l'article 73 de la Llei

qualificada de la justícia faria esdevenir el Jutge, Magistrat o fiscal *iudex suspectus* i justificaria el seu apartament del coneixement del cas concret. En el cas que ens ocupa, els Srs.

fonamenten l'abstenció del Fiscal General en la seva condició de germà polític de la Secretària General del M.I. Govern d'Andorra, Sra. És evident que la causa en la que es pretén incardinar l'abstenció té a veure amb la imparcialitat subjectiva i, en concret, pel cas de tenir una relació de matrimoni o una situació de fet equivalent, o parentiu per consanguinitat, afinitat o adopció fins al quart grau, amb qualsevol de les parts.

Tal i com ho sustenta el Fiscal General en el seu informe de data 01-10-2019, la resolució de la present petició d'abstenció exigeix analitzar com a qüestió prèvia si s'ha presentat o no extemporàniament. En el supòsit examinat concorrent diferents circumstàncies que porten a considerar que l'abstenció del Fiscal General ha estat articulada de manera clarament extemporània. En efecte, la Sra. desenvolupa el Càrrec de Secretària General del M.I. Govern d'Andorra d'ençà el dia 21-05-2019 (BOPA 45 any 2019 del 22-05-2019), havent transcorregut per tant més de 3 mesos sense que en cap moment la defensa dels Srs.

hagi produït cap mena de queixa de les característiques de les que ara articula i de fet no ha estat fins a la represa en data 16-09-2019 de la vista oral per part del M.I. Tribunal de Corts, en que ha pogut presentar davant d'aquest Consell Superior de la Justícia la petició d'abstenció del fiscal general i això malgrat l'acusació pública hagi estat assegurada de manera personal pel mateix d'ençà 2016 fins ara. Corresponia aleshores si considerava oportuna l'abstenció del Fiscal General proposar la mateixa "tan aviat com es tingui coneixement de l'existència de la causa en què es fonamenta", respectant el requisit temporal de l'article 7.3 del codi de procediment penal, aplicable per analogia al cas que ens ocupa.

Aquest requisit de la promptitud en l'articulació de la causa d'abstenció o de recusació resulta legítim a fi d'assegurar el dret al jutge natural predeterminat per Llei i el dret a la tutela judicial efectiva impedit que de manera maliciosa una part pugui disposar de la durada d'un procediment.

Per aquesta sola raó l'abstenció del Fiscal General que es planteja ha de ser rebutjada.

IV.- Amb la finalitat de donar una resposta més complerta encara a la sol·licitud que s'articula ressaltarem que també concorrent arguments de fons que impedeixen el triomf de la pretensió dels Srs.

En efecte, segons es desprèn de l'article 72 de la Constitució i del capítol primer de la llei del Govern de 15-12-2000, el govern es compon del cap de govern i dels ministres (article 1.2). La secretaria general és un alt càrrec de naturalesa i estatut jurídic dins del govern equivalent a la figura del secretari d'estat, és òrgan de suport tècnic del govern amb funcions d'assistència en la preparació i en el desenvolupament de reunions del Govern (article 10), sense però integrar la estructura constitucional d'aquesta institució. A partir d'aquesta realitat tampoc es verifica la concurrència de l'article 73.a de la Llei qualificada de la Justícia que exigeix una relació amb la part que aquí no es dona.

Finalment tampoc podem deixar-nos estar de remarcar que les funcions pròpies a la Fiscalia i les relatives als òrgans jurisdiccionals són distintes. En conseqüència la valoració de les regles d'abstenció o de recusació ha d'intervenir des d'aquest prisma. En efecte malgrat s'hagi d'exigir del Ministeri Fiscal una absoluta independència en relació a les parts en el procés, les seves funcions en tan que acusació pública suposen l'exercici de pretensions en defensa de l'interès general que topen frontalment als interessos de la part acusada. En definitiva el Fiscal no decideix de la fonamentació de la decisió i en aquest sentit la seva parcialitat subjectiva seria inoperant en relació al fons de la decisió a adoptar.

V.- Respecte a l'eventual abandó de la sala de justícia durant la celebració de la vista pública de data 16-09-2019 per part del lletrat Sr. Josep Anton SILVESTRE CÁNOVAS sense l'autorització del Tribunal.

Es desprèn de la lectura dels articles 155 i ss. del Codi de procediment penal que correspon a l'òrgan judicial fer respectar el bon ordre de les sessions sense que per tant aquest Consell Superior de la Justícia pugui immiscir-se en les atribucions del President del Tribunal.

En tot cas no ens podem deixar de recordar que en sengles resolucions el Tribunal Superior de Justícia ha indicat que "els advocats són cooperadors de la Justícia, com es recull a la Llei Qualificada de la Justícia, de manera que es troben subjectes al deure d'actuar de bona fe" (tsj64/18- aute 115-2018 06-11-2018). El procedir de la direcció lletrada de a l'hora de demanar l'abstenció del Fiscal General sembla continuar "una sèrie successiva de recusacions contra magistrats del Tribunal de Corts i del Tribunal Superior de Justícia, manifestament destinada a desvirtuar les disposicions legislatives i les llibertats o els principis fonamentals invocats. La seva finalitat és dilatar indegudament l'enjudiciament de la causa 6000173/2016 i bloquejar el funcionament de la institució judicial. " (tsj-r-15/2018 Aute de data 12-11-2018)

VI.- Els arguments que s'han exposat en els precedents fonaments justifiquen la desestimació de la petició d'abstenció del Fiscal General presentada en data 16-09-2019 per la direcció lletrada dels Srs.

en el marc de la causa 6000173/2016.

El Consell Superior de la Justícia,

ACORDA

Primer.- Desestimar la pretensió d'abstenció del Fiscal General sol·licitada en data 16-09-2019 per la direcció lletrada dels Srs.

en el marc de la causa 6000173/2016.

Segon.- Notificar la present resolució a la direcció lletrada dels Srs. dels

així com al Fiscal General.

Aquest acord no és recurrible salvat dels recursos extraordinaris previstos a la Llei.

Així pronunciem, manem i signem aquest acord -

